

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za označila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Otvoritev Dolenjskih železnic.

(Proga Ljubljana-Grosuplje-Kočevje.)

Hej, kako je pokalo včeraj po Dolenjskem, doli proti Kočevski zemlji! In prav je bilo tako. Saj takega narodno-gospodarskega praznika ne bo slavila iz lepa tamošnja generacija, sedanja in prihodnja, kakoršen je bil včerajšnji dan, ko se je slovesno otvorila železna cesta, tekoča ob robu mnogoproučenega Ljubljanskega močvirja tja preko doline Račenske in Dobropoljske, mimo skalovitih holmcev Velikolaških in temnih Ribniških host po Kočevskih tleh tja do mejá zemlje slovenske... Vesel dan bil je to za celo deželo kranjsko, a še posebno vesel za tiste kraje, katerim prinaša urni hlapon — to dal Bog in sreča slovenska! — boljše prihodnjost, kakor jo bo prinašal čez leto osorej tudi drugemu še širnjemu ozemlju naše domovine.

Po 7. uri zjutraj zbrala se je odlična družba na ta praznik vabljenih gostov na južnem kolodvoru Ljubljanskem. Na čelo tej družbi postavil se je trgovski minister ekselencia marki Baquehem sam, kar že na sebi priča o velikem pomenu nove železnice. V ožjem spremstvu g. ministra bilo je več odličnih zastopnikov njegovega resorta in zlasti generalne direkcije in inspekcije državnih železnic, izmed katerih naj omenimo posebno ekselenco generalnega ravnatelja vit. Bilinskega, sekcijskega načelnika vit. dra. Wittecka, prometnega ravnatelja Skalo, višjega poštnega ravnatelja Pokornyja iz Trsta itd. Iz dolge vrste drugih gostov imenujemo naj tu nadalje gg.: divizionarja fml. Alborija, deželnega predsednika barona Heina, dež. sodišča predsednika Kočevarja, gen. majorja Fuxa, dež. orož. poveljnika Müllerja, deželnega glavarja Detela, Ljubljanskega župana Grassellija, trg. zbornice predsednika Perdana itd.; poleg teh videli smo več državnih poslancev, vse deželne odbornike in veliko deželnih poslancev, več višjih političnih in justičnih uradnikov, zastopnike kranjske hranilnice, velikega posestva, Trboveljske premogokopne družbe, prizadetih občin, stavbenega vodstva in podjetja itd. — Točno ob 1/2 8. uri odpeljal se je pri krasnem vremenu ukusno okičeni slavnostni vlak iz južnega kolodvora. Že proga do

Dolenjskega kolodvora, katero si je itak že vsak Ljubljančan ogledal in zlasti lična železna mosta čez Ljubljanico in Gruberjev kanal ter oporni zidovi ob zadnjem jamčijo vsakomur, da je ta nova železnica zgrajena solidno in močno in da je ni primerjati drugim železnicam nižje vrste. Isti utis napravlja na popotnika sploh cela, deloma po jako težavnem terenu izpeljana proga, a zahvala za to solidno delo gre poleg stavbenega podjetja v prvi vrsti g. nadzorniku in načelniku stavbenega vodstva Klemenčiču, kar bodi tu resnici na ljubo konstatovano.

Že na prav elegantnem Ljubljanskem kolodvoru pod zelenim hribom, okrašenem z mnogobrojnimi venci in zastavami, mej katerimi je, kakor povsod do kočevske meje, zavzemala častno mesto tudi naša deželna in hkrati narodna trobojnica, pričakovalo je otvoritveni vlak mnogobrojno občinstvo. Oficijelnega pozdrava pa tu še ni bilo in istotako ne na prvem postajališču Lavrica. Od tu oz. že od Ljubljanskega kolodvora odpira se gledalcu raz železniški kupej široko barje, obrobjeno s holmi, izza katerih ga pozdravljajo sive pleše planinskih velikanov gorenjskih. Kmalu pa se ravnina zožuje. Na desno zagledaš Ig, pred seboj strmi Krim in Mokrice, v ozadji pa staroslavni sv. Ahac, Kurešček in Golo. Na postaji Škofljica bil je prvi vzprejem. Topiči so pokali in na peronu stali so v vrsti prostovoljni gasilci z zastavo. Po primernem ogovoru gospoda deželnega poslanca Ogorelca in gosp. Lančaja, katerima se je kakor povsod do kočevske meje zahvalil g. minister Baquehem v slovenskem jeziku, zadoneli so viharji živio-klici in vlak jel se je zopet pomikati naprej. Koj za postajo pa smo pomilovalno pozdravljali na cesti — zadnji poštni voz kočevski! Sedaj zavije se železniška proga na levo, vodeč nas v oboku kviško do prvega predora, kateremu sledi skoro drugi. Skozi globoko preseko dospeli smo pod Šmarjem na drugo postajo Šmarje-Sap, kjer smo zopet prosteje dihnili, videč pred seboj lepo s čednimi vasmi posuto ravnino in ob njenem robu holme, na katerih nas pozdravljajo bele cerkvice. V Šmarji razpostavljeni so bili na peronu poleg občinskega zastopa šolski otroci in ogovoril je ministra nadučitelj g. Borštnik, otroci pa so zapeli ce-

sarsko pesem. Še par minut in privozili smo do glavne postaje Grosuplje, kjer se bo odcepila glavna proga v Novomesto od sedaj otvorene v Kočevje. Tu presenetil nas je na prvi pogled zares veliki in elegantni kolodvor, pred katerim so nas pričakovale poleg občinskega zastopa in mnogobrojne občinstva brhka dekleta v krasnih narodnih pečah. V imenu občine Grosupeljske in sosednih ogovoril je g. ministra v krepkih besedah župan gospod Koščak. Pripravljen je bil gostom tu tudi ukusen mrzel zajutrek. Še so odmevali od bližnjih gorá pozdravni streli in viharji živio-klici in zopet smo oddrdrali naprej. Od tu zavije včeraj otvorena proga na desno proti postajališču Predole. Na levo blišči se grad Boštajn grofov Blagay, na desno pa tugujejo skoro popolnoma preminule razvaline starega Čušperškega gradu. Ahac, Kurešček, Golo, Mokrice in Krim so nam stari znanci, kažoč se sedaj od druge strani. Pod nami pa se razprostira Račenska dolina, po kateri se vije v kratkem teku potok Račna, sredi nje pa se dviga holmec Kopajn s čedno cerkvico. Nehoté spominjaš se tu našega gorenjskega Bleda. Svoje dni moralo je pač tudi tukaj biti jezero, v katerem se je zrcalil otok Kopanj, kakor se zrcali v gorenskem jezeru „otok Bleški, kinč nebeški“. — Prihodnja postaja je Čušperk, imenovana po gradiču, ležečem tik postajice. Tu čakalo nas je posebno presenečenje. Hčerke grajščaka g. Lavriča poklonile so ministru posebno eleganten šopek, a tudi vse druge goste okitile so z duhtečimi šopki, ukusno povezanimi z narodnimi trobojnicami. Pozdravil je tu gospoda ministra župan Račenski g. Žitnik. Ko smo se odpeljali od te postaje, odprl se nam je ozirajočim se nazaj zares krasen in nepozaben panorama na Račensko dolino. To je brez dvoma najslikovitější prizor na celi progi. Potem pa zavije vlak v ozko dolino, vodeč večinoma po gozdnih in skalnatih presekah. Tu pričinja se dolenjski kras. Povsod vidiš štrleče skale, a liki oaza v tem skalovji vidi se ti lepa dolina. Na desno pozdravlja nas sv. Anton, pod tabo pa se razprostira slikovita dolina, posuta z vasmi in seli. To je Dobropoljska dolina ali kakor jo sosedje dovtipno imenujejo „fovčkarija“. Tudi tu usiljuje se ti misel, da je bila svoje dni tukaj voda. To spričujejo tudi

LISTEK.

Nevesta našega časa.

(Češki spisal Ferd. Schulz; preložil Vinko.)

(Dalje.)

Sidonija zgrabi papirje ter jih vrže v peč, kjer jih v hipu uniči plamen. Odbajajoč pravi mirno: „S fjakarjem se zmenim že za nočoj. Vzela bodem rajši takega brez številke. Škoda, da je tako pozno, da z Jeanom ne morem iti k Rothbergerju po livrejo. Šel bi že nočoj z nama...“

Pri vratih pa se ustavi še jedenkrat ter se obrne k svojemu možu:

„Ti pa se vender že izpametuj! Dobri časi še le pridejo za nas. Da le Leonora dobi tega tovarnarja.“

Graditelj je že brez zavesti ležal na priprosti postelji. V hladni sobici je bilo že popolnoma temno.

Obitelj graditelja Svitaka je bila že davno predmet žive in zgovorne pozornosti v elegantnem svetu Praškem. Kadarkoli se je gospodična Leonora bodisi sama bodisi v spremstvu svoje matere po-

kazala na ulici, uprli so se vanjo oči vseh dam in gospodov mlajših in starših ter jo spremljevale s koprnenjem in strmenjem, ali pa z zavistjo in posmehom, kakor se je že kdo čutil od njene krasote bodisi očaranega in razveseljenega, bodisi razdraženega in uzlovoljenega. Toda brez zanimanja, in že sama zavist je pričala, da jo zmatra za nevarno, če že ne zmagovito tekmico.

Dame iz marsikatero imovite in ugledne meščanske hiše so si želele, seznaniti se z gospo in gospodično Svitakovo in ogledati si njih domačnost. Ker tega niso mogle dočakati, napravile so same začetek ter uporabljale razne nepričakovane ali izmišljene prilike, da so jih posetile. Izgovor se je izbiral tako, da je bilo daljše bivanje v salonu gospé Sidonije mogoč in opravičen.

Ali se je raznesla vest, da graditeljevi namestavajo ostaviti to stanovanje in potem bi se je bil kdo rad najel za njimi. Ali pa se je nabiralo za kak dobrodelen namen in gospa graditeljeva gotovo ne odreče svoje udeležbe pri tako plemenitem delu. Ali pa najodličnejše dame Praškega meščanstva podpisujejo prošnjo na mestni svet, da bi se za otroke boljših rodbin ustanovil ograjen park, dostopen le

za visoko vstopnino, in gospa graditeljeva se mora na vsak način zlagati z [napravo, tako ugodno za ohranitev dobre družbe pred usiljivimi, umazanimi in prostimi slojevi navadnih ljudij.

Kadar pa baš ni bilo ničesar družega, kar bi dajalo povod, gospodično Leonoro bliže spoznati in prodreti v domačnost gospé graditeljeve, prišlo se je na posvetovanje h gospodu graditelju, nazivajoč ga arhitekta, zastran nakupa kakove hiše, ki sploh ni bila na prodaj, zaradi katere pa se vsikdar more napraviti ponudba.

S podobnimi poseti se je raznesla in utrdila po Pragi govorica, da obitelj graditelja Svitaka spada mej najelegantnejše v mestu. Le o tem so bila mnenja različna, odkod je za to gizdo dobila ali dobiva novcev.

Nekateri so trdili, da je graditelj v mnogoletni predmetni in vnani praksi vender le izbral lepo imetje. Drugi so temu ugovarjali ter zaupljivo šepetali, da je pri kopanju temelja za grob na Koširskem pokopališču našel velik zaklad, ki je bil skrit tam gotovo dvesto let, če ne delj; zopet drugi pa so pripovedovali z največjim prepričanjem, da je pred nekaj leti podedoval okrog sto tisoč dolarjev po

krajevna imena. Na desno so „Predstruge“, na levo „Bruhanja vas“, v ozadij „Struge“, pred taboj na levo pa „Videm“. Postaja za to dolino je v Predstrugah in se imenuje Dobrepolje. Tu zbrani so bili obč. zastop, duhovščina, šolski otroci ter — ... tamen est laudanda voluntas! — domača godba, ki je po najboljših močeh zagodla cesarsko pesem. Nagovora tu ni bilo. — Od tu postaja svet zopet vedno bolj skalovit. Ob železnici raste večidel le grmičevje in le v višavah gosteje drevje. Hlapon pelje nas skozi skalnate preseke in visoke nasipe nad Ponikve. (Tu zgublja se potok Rašica v velikih požiralnikih.) Pred nami dviga se vse polno holmov, daleč v ozadij pa Grintovec in drugi velikani kamniških planin. Lepa slika je to. Vozeč zopet po globokem preseku zazvižga hlapon, naznanjajoč postajo Velike Lašče. Tudi tu je slikovit pogled. Pod nami na mali višavi Velike Lašče z bliščečo cerkvijo, okrog pa visoki holmi s prijaznimi cerkvicami: na desno Kurešček in Veliki Osolnik, pred nami sv. Primož, na desno pa sv. Rok. Svet je valovit in holmovit ter kaže, da mora prikrivati velike podzemeljske votline. Tu zbrano je bilo na jako bogato okrašenem kolodvoru posebno veliko občinstva: obč. zastop, uradništvo, šolska mladina z zastavo itd. Pozdravil je ministra v lepem nagovoru g. župan Hočevár. Sedaj vozi železnica zopet navzgor do Retij, kjer se je rodil Fran Levstik, od tu pa zopet navzdol skozi hladni gozd v — „peklo“. Tako imenuje se namreč navadno Ortnek rectius Ertnik, kjer je zopet mala postaja tik Koslerjeve grajščine. Grad, po katerem ima postaja ime, pa stoji le še v razvalinah in skrit mej gostim drevjem na desnem hribu od postaje. V Ortneku ogovoril je ministra g. župan Andolšek. Odpeljavši se od te postaje pa smo doživeli nekako sredi pota do Ribnice najoriginalnejšo manifestacijo. V Žlebičah postavljen bil je namreč visok slavolok z napisom — „Železniške postaje želimo“ in okrog slavoloka bilo je polno ljudstva. Postaja na tem mestu bila bi bajé posebno prikladna za Sodražico in sosedne občine. No, ako je res potrebna, se bo s časom pač tudi dala priboriti! — Kmalu za Ortnekom, ko smo prevozili skozi „vice“ in „nebesa“, odprla se nam je staroslavna Ribniška dolina. Od daleč blišči se sloveča božja pot „Novaštifta“, pred nami pa nas pozdravlja krasna zvonika Ribniške cerkve. Tudi postaja Ribnica, kakor tudi trg bila sta posebno bogato okrašena in ljudstva se je kar trlo pred postajo. Pozdravil je tu g. župan Klun v jedrnatih besedah, posebej pa še ljubka mala šolarica. Mej gromovitimi Živio-klici zapustili smo to zadnjo postajo na — slovenski zemlji. Še nekoliko rodovitnega polja in hkrati je svet posut s kamenjem, kakor bi ga bil sam vrage sejal. Strelj topičev naznanjajo nam, da smo prestopili mejo „vojvodine Kočevske“. Vasi postajajo redke in jedina večja naselba ob železnici pred Kočevjem je postajališče „Stara cerkev“. Tu pa nas je tudi že pozdravila prva „frankfurterica“! Na postajališču zbran je bil občinski zastop, duhovščina, šolska mladina in gasilno društvo. Po kratkem pozdravu odpeljali smo se po zopet nekoliko rodovitnejši

amerikanskem sorodniku, katerega ni niti poznal. Razglasila se je in našla vere tudi četrta razlaga, poleg katere je dobil graditelj Svitak glavni dobiček v veliki inostranski loteriji.

Ta raznovrstnost zatrevanj in domnevanj o izvoru imetja obitelji Svitakove pa se je končevala v soglasnem pripoznavanju, da gospodična Leonora ni samo dražestna, očarujoča deva, marveč da bode tudi bogata nevesta.

Prepričanost o velikem bogastvu, katero dobi za prinos, poviševalo je še njeno krasoto ter njeni osebi dajala še posebno zanimivost.

V koncertih, v gledališču, na javnih šetališčih izkazovala se jej je čast, kot bi z obema rokama pred sé razsipavala svoj denar, vabila k pohodom in domačim zabavam dobajala so jej iz najboljših meščanskih rodbin, in kjerkoli so bile Praške dame na čelu kakemu javnemu, dobrodelnemu ali narodnemu podjetju, pri prirejanju raznih bazarov, sijala je gospodična Leonora Svitakova mej prvimi udeležnicami in vselej jej je bilo prihranjeno mesto, kjer je je bilo največ videti.

Skratka, gospodična Svitakova v elegantni družbi Praški ni bila samo priznavana in se ni samo vzdrževala, marveč se je tudi odlikovala in gospodovala.

(Dalje prih.)

zemlji v premi črti do Kočevja. Tu zbrana je bilo na bogato in ukusno dekoriranem kolodvoru ogromno občinstva, ki je pozdravljalo otvoritveni vlak z viharjimi „Hoch-klici“, izmeji katerih so se pa razločevali tudi mnogostevilni Živio-klici. Na peronu svirala je godba 27. pešpolka, pozdravil pa je tu ministra na čelu celega občinskega zastopa mestni župan g. Loy. Potem odpeljali so se gostje v pripravljenih vozovih do slavoloka, ki je bil postavljen pred pragom mesta. Cela dolga cesta obrobljena je bila z visokimi mlaji, raz katere so plapolale velike zastave v najrazličnejših barvah, največ seveda črno-rudeče-žoltyh. Priznati se mora, da je mesto za dostojen vzprejem veliko storilo in obžalovati je le, da ni nikjer dovolilo prostora trobojnici tiste dežele, katera je s prevzetjem garancije takorekoč omogočila železnico, ki bo največ koristila Kočevcem in da se ti Kočevci marveč tudi včerajšnji dan niso mogli odpovedati protislovenski demonstraciji, kakoršna je v naši deželi razobešanje velikomemških zastav. — Pri slavoloku pozdravile so goste Kočevske gospice v narodni noši, potem pa smo se odpeljali najprej skozi bogato dekorirano mesto do premogokopa, ki je res zanimiv in potem nazaj do gostilne Loy, kjer je bil skupni obed s sledečim menu-jem: Consommé en tasses, Homard et saumon en belle vue, Roastbeef à la jardinière, Poulardes de Styrie rôties, Salade, Compote, Bombe à la Moderne, Fromage, Fruits, Dessert. Vin et Bière du pays, Sherry, St. Julien, Moët et Chandon, Café, Cognac fine Champagne, Chartreuse. Ko se je jel servirati šampanjec, vstal je prvi državni in deželni poslanec baron Schwegel ter naglašajoč najprej v nemškem jeziku važnost novootvorjene železnice, ki se je izročila pod najvišjim pokroviteljstvom Njegovega veličanstva in po njegovem geslu: „Viribus unitis!“ nadaljeval slovenski tako-le: „V prvi vrsti se spominjamo vladarja, v svesti si naše dolžnosti in vedoč, da on vse jednako ljubi. In kadar je govor o zvestobi do cesarskega prestola, tedaj se postavlja slovenski narod v prvo vrsto avstrijskih rodov, kajti: „Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovincu ne gane!“ Sklepajoč zopet nemški, zaklical je govornik cesarju trikratni „Hoch“ in „Živio!“ Godba zasvirala je cesarsko himno, gostje dvignili so se raz prostorov ter se navdušeno odzvali pozivu govornika. — Za njim povzel je besedo trgovski minister markí Baquhem, ki si je, mimogredé rečeno, s svojo izredno ljubeznivostjo hipoma pridobil iskrene simpatije vseh, ki so prišli z njim v dotiko, ter je, spominjajoč se v daljšem govoru vseh pospešiteljev novootvorjene železnice in naglašajoč zgodovinski kulturni pomen kranjske dežele, napil deželi kranjski, sklepajoč v lepi in pravilni slovenščini doslovno: „Jaz pijem na blaginjo vojvodine Kranjske in njenih prebivalcev“. Zlasti slovenski gostje pozdravili so to ljubeznivo napitnico z navdušenimi „Živio“-klici, a tudi vnani udeleženci so se jej krepko odzvali. — Slednjič napil je še g. glavar slovenske Kranjske Detela v daljšem govoru, v katerem je pa bilo odlično mesto žalibog odmenjeno nemščini, gospodu ministru Baquhemu, kateremu so vsi gostje zaklicali iskreni „Živio!“ in „Hoch!“ — Še pred obedom vzprejel je g. minister deputaciji sodnih okrajev Črnomelj (gg. dekan Aleš, župan Škubec, šolski nadzornik Jeršinič, obč. svetnik Lakner in Sušteršič) in Metliškega (gg. vitez Savinschegg, prošt Dovgan, občinski odbornik Prosenik in dr. Schlesinger-Gorjanski), ki sta izrazili opravičeno željo teh okrajev za podaljšanje Dolenjskih železnic do Karlovca. Gospod minister vzprejel je deputaciji jako prijazno ter obljubil, da se bo ta želja po možnosti uvaževala. — Skoro po končanem obedu pa se je bilo treba vrniti na kolodvor, kjer je bila zopet zbrana uprav nepregledna množica občinstva in živahno pozdravljeni od domačinov vrnili so se gostje ob 3½ uri nazaj v Ljubljano oziroma vsak v svoj domač kraj. Zvečer bil je za najodličnejše Dunajske goste pri g. dež. predsedniku souper, h kateremu so bili vabljeni tudi gg. cesarski svetnik Murnik, državni posl. Šuklje in nadzornik Klemenčič. — Sklepajoč to poročilo o velepomembnem dolenjskem prazniku, želimo iz srca, da bi se našim vrlim dolenjskim rojakom v blagor naroda vseslovenskega uresničile vse nadeje, katere vežejo na novo železno cesto.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 28. septembra.

Masaryk.

Jeden najodličnejših mladočeskkih poslancev in sploh jeden najnamenitnejših članov dež. zbora prof. dr. T. G. Masaryk je odložil svoj mandat za državni zbor in deželni zbor češki. Masarykov odstop je nesporedno prouzročil njegov prepis z bratom Gregorom. Masaryk je vsled znanega sklepa mladočeskega kluba izjavil, da klubu ne priznava pravice, soditi njegovo postopanje, ter da bo apeliral na svoje volilce, naj oni razsodijo o tem sporu. Zaradi izjemnega stanja ni bilo moči sklicati volilkega shoda in zato je Masaryk v nedeljo povabil zaupne možé mladočeske stranke v njegovem volilnem okraju na shod v Pisek, kjer jim je vso zadevo pojasnil. Zborovalci so sicer Masaryku izrekli zaupanje, pač pa tudi mladočeskemu klubu in s tem vsaj posredno pritrdili razsodbi, katero je mladočeski klub izrekel o sporu Gregor-Masaryk. To je napotilo Masaryka, da je odložil poslanstvo. Masaryk je bil vodja takozvanih realistov. Kot pisatelj in kritik stal je na čelu realistične šole in sosebno v „Času“ in „Ateneumu“ zagovarjal svoje filozofične, literarne in politične ideje. Velik del češke inteligencije stoji v taboru realistov. V državnem zboru imel je Masaryk mnogo ugleda in svoj čas se je splošno sodilo, da postane on prej ali slej naslednik Pražakov, to je češki minister. Njegovi govori o državnem pravu, o socialnih vprašanjih, o razvoju mejnarnodnega položaja in o učni upravi so vsi polni modernega naziranja in svedočijo, da je Masaryk jeden naznamenitnejših mislilcev mej avstrijskimi politiki. Obžalujé, da je državni zbor in mladočeska stranka izgubila tako odlično moč, tolažimo se z nadejo, da bo dr. Masaryk kmalu zopet zavzel svoje mesto. Naša država nima toliko izrednih talentov, da bi lahko pogrešala Masaryka.

Levica in izjemno stanje.

Včeraj smo pojasnili, da je levica odločilna za usodo vladnih naredeb o izjemnem stanju na Češkem in da bode njihovo glasovanje pomembnega upliva na politično konstelacijo. Priznana glasila te stranke še sedaj ne vedo povedati, ali bo levica podpirala vlado, ali glasovala zoper izjemne naredbes. Najbrž se ni načelstvo stranke izdalo mot d'ordre. „Neues Wiener Tagblatt“ je odklonilo od „Montagsrevue“ zahtevano izločitev nacionalnih, vladi nasprotujočih elementov iz levičarskega kluba, o stališči levičarjev napram izjemnim naredbam pa ni vedel rečeni list ničesar povedati. Tudi „Neue Freie Presse“ razpravljala je precej obširno o vprašanju, kako bode glasovala levica. Dotični članek je jako poučen. Tako pravi na primer „da mora nemški narod pretrpeti dosti več zla, katero mu prouzroča od nemške levice tako zvesto podpirana vlada, nego zla, katero prouzroča češka opozicija.“ Rečeni list je osvedočen, da je predstoječa sezija držav. zbora največjega in za nemško levico odločilnega pomena, pa vzlic temu ne reče list glede glasovanja ni bev ne mev. Stranka menda še sama ne ve, kako postopati in to porabljajo nacionalci, da bujskajo volilce zoper levičarje.

Novi vojni minister.

Novi vojni minister general konjištva Edmund pl. Krieghammer, je star 61 let. Rodil se je na Moravi kot sin nekega stotnika. L. 1859 se je odlikoval v Italiji, postal major in pobočnik cesarjev. L. 1874. postal je polkovnik 3. dragonskega polka, l. 1879. generalmajor in zapovednik 13. konjiške brigade, l. 1882. pa zapovednik 3. konjiške brigade v Mariboru. L. 1885. postal je zapovednik konjiške divizije v Lovu in l. 1889. zapovednik I. voja v Krakovu. Novi vojni minister še ni nikdar deloval pri vojaški administraciji in zato sodijo razni krogi, da ima svoje imenovanje zahvaliti jedino svojim zvezam z dvorom in svojemu kavalirskemu obnašanju.

Vnanje države.

Balkanska zveza.

Dunajska „Presse“, katere sotrudnik, dež. in držav. poslanec hrvatski in zagrizeni madjaron Gjurgović ima intimne zveze z raznimi srbskimi krogi, javlja iz Belegagrada važno vest, da se srbska vlada trudi, skleniti vojno zvezo balkansko in sicer zvezo mej Srbijo, Grško in Črnogoro. Priprave in dogovori so že gotovi. Koncem meseca oktobra prideta grški kralj Jurij in črnogorski prestolonaslednik Danilo v Beligrad, pri kateri priliki se bo ta pogodba podpisala.

Stambulov in Koburžan.

Boj mej Koburžanom in Stambulovom prikipi kmalu do vrhunca in prej nego se misli, utegne bolgarsko vprašanje vzplamteti v popoln konflikt. Stambulovljevo glasiló „Svoboda“ prinaša v zadnji številki članek, ki je sicer naperjen zoper opozicijo, čegar ost pa je naravnost obrnena zoper Koburžana. Aut — aut! Tako kliče Stambulov ne v posebno prijaznih besedah vladajočemu knezu in da je Stambulov mož beseda, pokazal je že večkrat. „Svoboda“ očita opoziciji, da zlorablja Koburžanovo ime da bi prebivalstvo prepričala, kako jo podpira Koburžan,

Dalje v prilogi.

češ, da se ta želi znebiti Stambulova. Knez je prepameten, da bi ne vedel, da greši zoper duh ustave, če odpusti iz službe prvega svojega ministra, kateremu zaupa cela dežela. Razširjujoč tako mnenje obuja opozicija sovraštvo zoper kneza, kakor je nekoč knez Aleksander Battenberg s svojimi dejanji si nakopal narodovo sovraštvo. Ko bi se knez res hotel znebiti Stambulova, tako bi to moglo prouzročiti hude boje in celo upor, kar bi samo Rusiji koristilo. Zgodovina drugih narodov, kakor tudi zgodovina Bolgarov svedoči, da vsi koraki krone, katere je zmatrati kot storjene zoper narod, so imeli slabe posledice za krono. — Tako piše in grozi rečeno glasilo Stambulovljevo in kdor še zdaj ne veruje, kako nasprotstvo vlada mej Koburžanom in Stambulovom, temu ni pomoči, ta je kristalizovan neverni Tomaž, ki bo šele verjel, kadar bo nastal boj, kar se lahko prej zgodi, nego slutijo priporočevalci bolgarskih srečk.

Grof de Paris v Fredensborgu.

Ruski car se mudi sedaj na Danskem, v prelepem gradu Fredensborg, komor je te dni povsem nepričakovano prišel tudi grof de Paris, pretendent na francoski kraljevski prestol, in njegov sin vojvoda Orleans. Republičanski krogi francoski so zelo neugodno presenečeni, da se snideta ruski car in sovrážnik francoske republike prav v trenotku, ko se namerava na posebno slovesen način dokumentovati solidarnost mej Francijo in Rusijo, nasprotniki te mirovne zveze pa skušajo ta sestanek izkoristiti zoper Francijo. Nam se vidi, da obisk grofa de Paris v Fredensborgu nima nikakega političnega pomena. Netjakinja grofa de Paris, hči vojvode de Chartres, je soproga danskega princa Valdemarja in to je zadosten razlog za ta obisk. Ne tajimo, da ima grof de Paris morda tajni namen, pridobiti ruskega carja za svoje namene in si izprostiti njegovo pomoč v dosego francoske krone, a trdno smo uverjeni, da bo to, če se zgodi, brez uspeha. Znano je splošno, da je ruski car odločen nasprotnik rodovine Orleans, da je osobno ne mara in da torej nikdar ne bo tej rodovini pomagal na kraljevski prestol. Najmanj pa je misliti, da bo ruski car v hipu, ko se slovesno dokumentuje zaveza mej njim in francosko republiko, se dal pregovoriti, da bi podpiral onemoglega pretendenta. Grof de Paris je prišel — nepovabljen — in ni se mu bilo ogniti — to je cela tajnost tega obiska.

Dopisi.

Iz Celja, 27. septembra. [Izv. dop.] (Odhodnica g. dra. Dragotina Treota,) katero je priredil dne 25. t. m. „Celjski Sokol“ v vrtnem salonu g. Kožerjevega hotela, uspela je jako sijajno. Tu se je zbral isti večer cvet posvetne inteligencije Celjske in tudi iz okolice: iz Žalca, iz Griž, Šent Jurija itd. prišli so odlični gostje poslavljati se od omiljenega njim odhodnika. Prijavljanih gostov udeležilo se je banketa okolo devetdeset, mej katerimi je bilo dobra petina narodnih dam; tem so se pridružili še drugi, sicer nenavadni gostje, takó da je bilo nad sto vseh udeležencev te lepe slovesnosti.

Na prostranem omizji so bili razpostavljeni velikanski šopki. Kmalu se je razvnelo živahno gibanje po dvorani. Starosta „Celjskega Sokola“, g. dr. Jos. Vrečko, nazdravil je prvi z jednatimi besedami v imenu društva, odhajajočemu g. dru. Treotu, kot bivšemu tajniku našega Sokola. Naštevši vse njegove zasluge pri ustanovitvi in uspešnem razvoju tega prepotrebnega društva za probujenje narodne zavesti v Celji, naglaševal je ob jednem i slavljenčeve osebnosti: njega ljubeznivost in simpatično prikazen, po kateri je postal ljubljenelec vseh Celjskih Slovencev. Na korci svojega govora mu je izročil fotografsko sliko „Sokolovega odbora“ za spomin.

Za tem prvim govornikom je zapel naš izborni kvartet „Planinsko rožo“. Tenor je pel gosp. Pavšek, operni pevec iz Ljubljane, katerega je odbor „Celjskega Sokola“ povabil nalašč za ta večer, bariton-solo pa g. Bela Stuhec, ki je z zvonkim svojim glasom poslušalce kar očaral. G. dr. Filipič proslavljajal je g. dr. Treota kot uzor-koncipijenta, ki mu je bil zajedno iskren prijatelj. Poudarjal je pri tem i on njega zasluge za Celjsko čitalnico, za narodno „kolesarstvo“ in pa za „Celjskega Sokola“, želéd, da bi nadaljeval svoje delovanje na tem polji tudi na novem svojem mestu.

Za njim je igral zbor Celjskih tamburašev pod spretnim vodstvom g. dra. Albina Kapusa vse-slovansko našo koračnico: „Naprej zastava Slave!“

Zdaj je iznova nastopil vrli naš kvartet ter zapel Fr. S. Vilharja „Slovo“ (besede Gregorčičeve), toli divno in skladnoglavno, da smo kar strmeli. Zlasti se je odlikoval zopet g. Bela Stuhec; saj pa tudi poje prijetno in jasno, da bi ga človek poslušal vso noč!

Vrstilo se je potem tamburanje s petjem in različnimi govori.

Gosp. dr. Josip Sernec je slavil v svoji napitnici g. dra. Treota delovanje v čitalnici, pri posojilnici in južnoštajerski hranilnici, kar mu bode dobrodošlo navodilo v Postojini, kjer ga v tem pogledu čaka mnogo dela...

Tu se je vzdignil ves ginjen naš proslavljenec, g. dr. Treo ter se v obširnem govoru zahvalil na prirejeni mu svečanosti, kakeršne pač ni pričakoval niti zaslužil, kajti kar je doslej storil, to je zmatral za svojo dolžnost; pri tem mu je bila zvezda-voditeljica ideja slovenska; zlasti pa mu je bil smoter vsega delovanja: razvoj socijalnega življenja meščanskega, katerega, žal! Slovenci še kaj bridko pogrešamo ter baš radi tega nedostatka izgubimo marsikatero narodnjaka, ki pri naših narodnih nasprotnikih dobiva več zabave, negoli v razmršenih razmerah našega društvenega življenja. Obljubljuje, da bode nadaljeval svoje delovanje v tem zmislu tudi na izvoljenem novem torišču svojem. Celjskim Slovincem pa, mej katerimi je preživel veselih pet let, rekel bi, najlepšo dobo svojega mladenišтва, priporoča vzajemno in složno delovanje v ustanovljenih društvih, mej katerimi zavzema prvo mesto „Celjski Sokol“.

Na poziv g. Boštjana Kregarja, naj se gospod odhajalec zajedno odkupi od samskega stanu, odzove se g. dr. Treo z zdravico g. dru. Tominšku. Napiva zadnjikrat kot tajnik „Celjskega Sokola“ na izrednem odlikovanju, katero si je gosp. dr. Tominšek stekel na vsesokolski slavnosti v Ljubljani pri javni telovadbi, za kar je dobil srebrno čašo, katero mu v tej slovesni priliki izroča, vršeč s tem poslednji čin svojega tajništva.

G. dr. Tominšek, njega naslednik kot tajnik „Celjskega Sokola“, zahvali se z oduševljenimi besedami, obljubjuoč, da si bode prizadeval, postati vredno naslednik odhajajočega tajnika.

Ko so pevci zapeli: „Bodi zdrava domovina“ in pa „Ptčica gozdna“, v katerih sta kaj izborna pela gg. Pavšek in Stuhec, oglasil se je dični naš g. dr. Ivan Dečko ter spregovoril nekoliko vele-pomenljivih, uprav umestnih besed. Narisavši s kratkimi potezami prežalostni naš položaj vsled politične razkovanosti in — nepotrebnega, a pogubonosnega domačega prepira na Kranjskem izrekel je po svojem prepričanju nadejo, da odhajajoči naš slavljenec v svojem novem bivališči ne bode zapadel škodljivemu separatizmu, temveč da bode ostal veren pristaš — vseslovenstva, katero ne deli domovine po umetno vzgajenih papirnatih plotéh v razne pokrajine, mesta in vasi — saj je bil pač živa priča, kako se mi štajerski Slovenci tu na skrajni jezikovni meji moramo boriti za svoj narodni obstanek s — krvavimi glavami! In v to ime vzklikne: Bog živi vrlega g. dra. Dragotina Treota ter blagoslovi njegovo rodoljubno delovanje mej „zavednimi Notranjci“!

Burni Živio-klici so pritrtili tem rodoljubnim besedam.

S tem je bil končan takozvani oficijalni del prelepe odhodnice in večina odličnih gostov se je poslovila od ljubeznivega ljubljence Celjskih Slovencev. Po njih odhodu pa se je pričela obligatna „prosta zabava“, pri kateri se je prepevalo in govorilo tako dolgo, da so začeli petelini peti svojo juterno pesem. In razšli smo se veseli in oduševljeni ter si stiskali roke, kličeč dičnemu proslavljenecu: „Na svidenje na kršnem Krasu!“

Od Sv. Bolfenka kraj ogerske meje, 26. septembra. [Izv. dop.] (Blagoslovljenje šole.) Pred kratkim je bil tukaj poseben dan radosti in veselja, kakoršen dan le redkokdaj razveseli prebivalce na kmetih; blagoslovila se je namreč nova trirazrednica, katero so vrli župljani dali postaviti s težkim trudom in z veliko požrtvovalnostjo. Že v predvečer je oznanjal grom topičev, razlegajoč se s prijaznega hriba po prekrasnih, vinorodnih Ljutomerskih goricah in daleč po ravnem, plodonosnem Medjimurji, preimenitno slavnost bodočega dne. Pred novim šolskim poslopjem, katero so krasno nakitile nežne, a marljive ženske roke, stal je velikanski slavelok z napisom: „Vse za blagor mladine.“ Že zgodaj okoli 6. ure je že mrgolelo in vrvelo okoli cerkve polno radovednega ljudstva, in nad velikimi cerkvenimi vrati v špranji stoječ sv. Anton ni morda še nikoli, kar tam stoji, videl v svojem obližji toliko pobožnikov. Šolska slavnost začela se je o polu deseti uri s slovesno sv. mašo, pri kateri so vrli pevci Ormoške čitalnice

pod vodstvom g. nadučitelja Fr. Vabiča peli kaj izvrstno Försterjevo mašo v D-duru za mešani zbor. Slušajoče občinstvo je strmelo nad milozvenečimi glasovi. Pred sv. mašo je pridigal velečastni gosp. dekan A. Švinger, prišedši k sv. Bolfenku od njegovega bližnjega sosedu sv. Miklavža. Govoril je jedraato, krepko in srca pretresujoče. Po končani Božji službi so šli praznično oblečeni otroci, gospodje duhovniki in mnogo drugih gostov v novo šolsko poslopje, kamor jih je spremlila Središka godba. Kakor je navadno, blagoslovil je velečastni g. dekan z veliko asistenco novo šolsko poslopje. Potem so se začeli v lepo okrašeni učilnici I. razreda nenavadne svečanosti tičeči se govori. Ker g. c. kr. okrajni glavar ni mogel sam priti k tej slavnosti, govoril je mesto njega okrajni šolski nadzornik g. Ivan Ranner. Omenil je v svojem govoru, kako ga neizmerno veseli, da se je te velevažne svečanosti udeležilo toliko duhovščine; vzdobujal je otroke k marljivosti, a stariše opominjal na njih svete dolžnosti proti otrokom in učiteljem ter je končal svoj krasni, pol ure trajajoči govor z napitnico na presvetlega cesarja. Ko so umolknil glasovi cesarske pesmi, začel je g. nadučitelj Ernest Slanc svoj govor, v katerem je omenil visoki pomen šole; kaka mora biti zveza mej šolo in stariši, naj stariši doma na to skrbno gledajo, da njih otroci tega v kratkem ne pozabijo, česar so se v šoli naučili z velikim trudom tekom dolgih let. Izrekel je tudi zelo lepe in resnične besede: „Ne samó dovolj učeni, spretni, za raznovrstne opravke rabni, temveč tudi нравni ljudje morajo zapuščati to naobrazovališče.“ Končal je svoj govor s priščnim „Bog plati“ vsem prijateljem šole, katerih živa skrb je bila, da se je mogla ta svečanost tako sijajno izvršiti. Slednjič je učenec I. K. v imenu svojih součencev in součenk v lepem govoru obečal, kako hočejo ostati pridni in нравni vsak v svojem bodočem poklicu. Potem so se otroci pogostili z jedili in pijačo. Stregle so jim gospé in gospodične. Bilo je veliko veselje gledati nežno mladino, kako je segala po ponujenimi jej zalogaji. Pri obedu je bilo okolo sto oseb, vrla Središka godba je svirala, vmes pa so prepevali dični pevci Ormoške čitalnice. Prvi je napil omenjeni g. nadučitelj presvetlemu cesarju. Potem se je zapela cesarska pesem, katero so gostje stojé poslušali. Da je ta napitnica odprla vrata drugim napitnicam razne vsebine, je razumno. Ko se je od nas poslavljalo milo solnce, poslovili so se tudi neki predragi nam gostje in stoprav tedaj, ko so se nad nami nasmehljale lučice nebeških zvezdic, bilo je slovó obče.

Domače stvari.

— (Koroški hujškači v Kočevji.) Kakor se nam poroča, snuje baje neki notar Tschell (prava nemška korenina!) v Beljaku za nedeljo 1. oktobra poseben vlak v Kočevje, kamor hočejo iti Beljaški in Celovski nemški turnerji in pevci (?). Kakšen hrup zagnali so vsi Beljaški pomemčenci, ko je „Sokol“ naznanil svoj izlet v Podravlje, nam je še predobro v spominu. Vlada prepovedala je tačas izlet z ozirov na javni red in mir. Zdaj pa se spravljajo koroški hujškači na Kranjsko. To je seveda vse kaj drugega, to se jim zdi povsem naravno in niti na misel jim ne pride, da bi se tudi njim utegnilo prigoditi to, kar so žugali Sokolom, ki so hoteli obiskati svoje slovenske rojake na Koroškem. Radovedni smo zares, se li bode tudi tu rabila znana dvojna mera? Na lažnjive neslanosti, ki jih je te dni prinesla „Gr. Tagesp.“, se nam niti ne zdi vredno odgovarjati, ker so preveč bedaste.

— (Sokolski „jour-fixe“.) Pri današnjem „jour-fixu“ Ljubljanskega „Sokola“ pri Ferlincu sodeluje tudi društveni tamburaški zbor. Glede na važnost razgovorov o društvenih zadevah se je nadejati prav obile udeležbe.

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvo našega lista sprejelo je kot kronin dar iz Škofje Loke 2 kroni, dobitek od kegljanja pri Deisingerju pod vodstvom gosp. med. Jenka. — Živili vrli darovalci in njih nasledniki!

— (Himen.) Gospod Ivan Nabergoj, sin državnega poslanca g. Ivana Nabergoja, poročil se je na Katinari z gospodično Kristino Valerijo Pianovo. Čestitamo!

— (Vreme.) Konečno so se zaprle nebeške zatvornice in nastalo je lepo vreme, katero so po-

sebeno vinorejci tako želeli in potrebovali. Dva dni imamo že suha a precej mrzla in se je temperatura zdatno znižala. Kamniške planine in gorenjsko gorovje pobelil je že sneg. Vinogradom utegnili sta zadnja moča in sedanji hlad nekoliko škodovati, ker grozdje ni moglo dobro dozoreti. Ljubljana, ki je zadnje dni silno narasla, pada le počasi, istotako Sava, Bistrica in druge vode.

— (Corrigendum.) V včerajšnje poročilo o seji občinskega sveta Ljubljanskega urinila se je pomota glede predloga obč. svetnika Žagarja: Naj magistrat kupi kako zemljišče v bližini Codellijevega za odkladanje fekalij. Predlog je bil vzprejet z večino glasov navzočih obč. svetnikov, ne pa odklonjen, kakor se je poročalo.

— (Mokronoško „bralno društvo“) priredi v nedeljo (1. vinotoka) v prostorih g. Pleterskega (gostilna „pri Lipi“) veselico z nastopnim vzporedom: 1.) A. Nedvel: „Kritica slovenskih narodnih pesni“, mešani zbor. 2.) Abt: „Brodar“, četverspev. 3.) Gestrin: „Ecce dolor“, deklamacija. 4.) Volarič: „Slovenski svet, ti si krasan“, moški zbor. 5.) „Svojeglavneži“, igra v 1 dejanji. 6.) Volarič: „Pomlad“, mešani zbor. 7.) Dr. B. Ipavec: „Domovini“, moški zbor z bariton in tenor-solom. 8.) Volarič: „Gospodov dan“, mešani četverspev. 9.) „Župan“, burka v 2 dejanjih. 10.) „Prosta zabava in ples“. Vstopnina za ude 10 kr., za neude pa 20 kr. Začetek točno ob 7. uri zvečer. K prav obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

— (Zdravstveno stanje.) Na Krasu zanesla je iz Trsta neka ženska osebnica v Ivanjigrad pri Komnu, ki so se hitro razširile in je že več oseb umrlo. V Gorjanskem pa se je pojavilo več slučajev legarja.

— (Boj za narodno šolo.) Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda sklenilo je svoj čas ustanoviti v Mariboru slovenski otroški vrtec, da tako zajezi nasilno germanizovanje ondotnih slovenskih otrok. Pol leta je že tega, kar je vodstvo po dovršenih pripravah prosilo pristojno šolsko oblastvo dovoljenja, da se pri šolskih sestrah v Mariboru otvori dné 15. septembra ta prepotrebni vrtec. Predložilo je zajedno vsa potrebna dokazila, kakor izpričevalo osposobljena šolske vrtnarice itd. Ker je za otroški vrtec določena soba jako lepa in pripravana, ker imajo šolske sestre lep vrt in ker je vrtnarica osposobljena za pouk, ne more vlada odreči zahtevanega dovoljenja, ampak mora dovoliti ustanovitev tega vrtca. Vodstvo je čakalo pol leta na rešitev podane prošnje, a čakalo je ni. Ker se je bližal dan 15. septembra, ko se povsod začne šolski pouk, podalo je pristojnemu oblastvu zopet vlogo, naznanivši, da se bode otroški vrtec odprl dné 15. septembra, ker zmatra vodstvo, da je vlada molče dovolila otvoritev vrtca, ker na podano jej prošnjo ni izdala nikakega rešila. Vrtec se je odprl, oglasilo se je mnogo slovenskih otrok, a krajni šolski svet Mariborski je hkrati zaukazal zapreti otroški vrtec, dokler njega otvoritve ne dovoli deželni šolski svet. — Čudom smo se čudili tej dogodbi. Vemo, da se Mariborski prusjaki z vso silo zoperstavljajo ustanovitvi slovenskega in samo slovenskim otrokom namenjenega otroškega vrtca, ker bi jih že radi v nežni mladosti ponemčili, ker se boje, da bi morali kdaj ustanoviti slovensko ljudsko šolo, kar se bo prej ali slej moralo zgoditi. Če tega ne bo mesto storilo, storila bo to — tako trdno pričakujemo — družba sv. Cirila in Metoda. — Nemški novinarski tolovaji pisarijo o tej aféri na tako podel način, kakor zamore pisati samo tevtoburški divjak. Mi jih ne zmatramo vrednimi primerne odgovora, ne moremo pa zamolčati svoje ogorčenosti, da vlada ni tekom pol leta rešila vodstvene prošnje, ker se nam vidi, da je na ta način hotela preprečiti otvoritev vrtca. Pomagalo bo to toliko, kakor rohuenje nemških listov. Zakon je jase in vlada mora dovoliti otvoritev otroškega vrtca, kateremu bode brez dvoma sledila tudi slovenska ljudska šola. Trditve, da je Maribor nemško mesto, je fikcija, in to hočemo korenito podreti. Iz navedene dogodbe pa je razvidno, kako trdo se imamo boriti za šole, tudi če jih ustanavljamo s svojimi novci, in kako malo naklonjena nam je vlada.

— (Povodnji na Štajerskem.) V nedeljo bilo je tudi okoli slovenskih Goric in v Pohorju veliko dežja in so vse vode silno narasle. Pri Prežigalu blizu Konjic spodjedla je voda železnico na jeden kilometer daljave in je bil promet nekaj dni

popolnoma onemogočen. Drava odnesla je več jezov nad Konjicami in napravila mnogo škode po senožetih. Tudi Oplotnica preplavila je bližnjo okolico. — Na Vranskem bil je preplavljen ves trg in vse bližnje vasi, vsled silnega naliva. Voda odnesla je mostove, drva, orodje itd. celo tudi več živine. Cesta je bila hudo poškodovana in promet s sosedno Kranjsko pretrgan. Vsa dolina bila je podobna jezuru. — Tudi Savinja je silno narasla in preplavila polja in ceste. Mestni park v Celji je bil ves preplavljen.

— (Cvetoča jablan) je videti na vrtu g. župnika v Čadramu na spodnjem Štajerskem. Drevo ima poleg krasnega poznega cvetja že skoro popolnoma dozorelo sadje.

— (Iz Opatije) se poroča, da sta včeraj došla tja srbski kralj Aleksander in njegov oče Milan z Reke. Spremljajo kralja pobočnik Cirić, trgovinski minister, telesni zdravnik in generalni konzul Kuranda. Kralja vzprejeli so: okrajni glavar Fabiani, zdraviliški načelnik Wachter, vladni svetnik dr. Glaks in vodja Silberhuber. Kralj se je razgovarjal prijazno z vsemi in podal vsakemu roko. Potem pa se je podal v vilo „Amalija“, kjer je pripravljeno stanovanje zanj in za Milana.

— (Iz pred sodišča.) V Trstu živel je mizar Matej Markovič iz Novega Mesta skupno z neko Marijo Bukovič in odprl gostilno „Alla citta di Agram“. Pogostoma sta se sprla, ker je Bukovička bila ljubosumna in konec je bil večinoma, da jo je Markovič surovo pretepal. Tudi koncem meseca avgusta obnašal se je necega večera posebno brutalno in grozil svoji ljubici, da jo bode usmrtil ter je odnesel 150 gld., katerih polovica je bila lastnina Bukovičke. Te dni bil je obsojen zaradi tatvine in nevarne grožnje na 14 mesecev zapora.

— (Bogatinec — samomorilec) V Trstu ustrelil se je v ponedeljek v svojem stanovanju umirovljeni 64letni poštni oficijal J. Kritzinger. Imel je kakih 250 000 gld. premoženja, katere je več noma volil upravi javne dobrodelnosti. Uzrok obupnemu činu nesrečnega bogatince je bila baje neozdravljiva bolezen na očesih.

Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Anarhisti na Dunaji.) Pri anarhistih, katere je zaprla Dunajska policija, našle so se razne revolucionarne tiskovine in „proglas na avstrijsko ljudstvo“. Iz zaseženih pisem je razvideti, da so vodje Dunajskih anarhistov v zvezi z ameriškimi anarhisti. Bombe, ki jih je našla policija, izdelane so po navodu anarhista Mosta, a niso bile še napolnjene. V stanovanjih glavnih dveh vodij Haspela in Hanela imeli so anarhisti tajno tiskarno in delavnico za bombe in tam so se tudi shajali, dokler jih ni zasačila policija. Izmed zaprtih 12 anarhistov so nekateri oženjeni, večina pa je samcev. Našle so se tri večje bombe, s katerimi bi se lahko zrušile velike zgradbe, več manjših bomb in raznega razstreliva. Zatvorenci molče trdovratno in nečejo ničesar izpovedati kar bi utegnili kompromitirati njih tovariše.

* (Nemška kulturna slika.) Nemci se tako radi bahajo s svojo kulturo in izomiko, dasi so po naravi bolj surovi, kakor katerikoli drugi narod na svetu. To kažejo tudi dogodbe v Dunajskem obč. svetu, o katerih pravi „Neue Freie Presse“: „Ti prizori so bolj primerni za kako norišnico, kakor za obč. svet vlemesta. Bati se je najhujšega. Prišli smo do skrajne meje osebnih psovanj in sedaj se moramo sprijazniti z mislijo, da bo v mestni dvorani igrala kmalu pest odločilno ulogo“. Pa tako kulturo hočejo Nemci usiliti drugim narodom?!

* (Kako daleč nosijo novi topovi?) Krup izgotovil je top, katerega kroglica, ako se top izproži nagnjen za 44 stopinj, preleti daljavo 20 000 metrov. Krog, ki ga preleti krogla, visok je 6510 metrov. S tem topom bi se lahko streljalo preko Montblanca, najvišje gore v Evropi in kroglice letele bi še za 2700 metrov nad najvišjim vrhuncem tega gorskega velikana.

Književnost.

— „Slovanski Svet“ ima v št. 18. sledečo vsebino: Ali je potreba zaščite tudi narodnosti? — O Obodski proslavi; — Ruska pesem bez naslova; — Iz poezij M. J. Lermontova: „Na smrt Puškina“, (ruska v pesem originalu in v slovenskem prevodu); — „Prvi prepir“ (pesem); — „Kad pomislim...“ (pesem); — Iz spominov na

Galicijo; — Dve glavni struji sovremene ruske literature; — Slovenska stenografija; — Ruske drobtinice; — Ogled po slovanskem svetu; — Književnost; — Književni oglasi.

— „Popotnik“, glasilo „zaveze slovenskih učiteljskih društev“, ima v št. 18 sledečo vsebino: Posamezne misli o vzgoji, pouku in učiteljstvu; — Varnost, upravljanje in uporaba otroške knjižnice; — V. skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Mariboru; — Meščansko-učiteljski tečaj na c. kr. učiteljski v Mariboru; — Zborovanje štajerske učiteljske zaveze v Ptui; — Društveni vestnik; — Dopisi in druge vesti; — Natečaji.

— Kateketski sastanci (god. 1892 in 1893). Uredio i sabrao prof. Karlo Matica, vlastnik i upravitelj „Hrv. učitelja“. U Zagrebn. Vlastitom nakladom 1893. Cena trdovezanemu izvodu 40 kr., s pošto 45 kr. Dobiva se pri pisatelju. Pri naročevanju več izvodov, je poština manjša.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 28. septembra. V seji obč. sveta nastal velikanski škandal. Mladočeh Storch je nasvetoval peticijo na drž. zbor, naj se razveljavi naredba o izjemnem stanju. Župan je rekel porogljivo, naj se predlagatelji obrnejo na slavno češko delegacijo, na kar je nastal strahovit škandal. Březnovsky očital županu, da je „občinski birič“. Pri glasovanju bil Storchov predlog odklonjen z vsemi zoper mladočeške glasove.

Praga 28. septembra. Mladočeške stranke oklic na narod še ni izšel. Pisan je tako ostro, da ga ni hotel tiskati noben češki tiskar. Vsled tega se je znan mladočeški poslanec odpeljal v Lipsko, da izposluje tam tisek oklica.

Inomost 28. septembra. Cesar in nadvojvoda Karol Ludovik prispela ob 1/2. uri zjutraj. Na kolodvoru ju pozdravili Taaffe, Welsersheimb, namestnik, dež. glavar, generaliteta, knezoškof Briksenški, načelniki oblastev in župan. Stopivši iz kupeja podal je cesar namestniku roko in potem šel k Taaffeu ter mu prijazno segel v roko. V imenu deželnega zastopstva pozdravil cesarja dež. glavar grof Brandis, v imeni mesta župan dr. Falk. Cesar se je prijazno zahvalil. Odgovor na besede glavarjeve zaključil je z besedami: Tirolsko prebivalstvo, držeč se slavne tradicije prednikov, bodi zagotovljeno moje cesarske milosti in podpore. Odgovarjaje županu, izrekel cesar veselje, da se more osebno prepričati o napredku mesta, ki ima to zahvaliti zloznosti prebivalstva. Cesar podal dež. glavarju roko, se dlje časa pogovarjal z županom in milostno ogovoril vse druge navzočnike ter se potem z nadvojvodo Karlom Ludovikom odpeljal v cesarski dvorec, entuzijastično pozdravljan od številno zbranega prebivalstva.

Inomost 28. avgusta. Cesar in nadvojvoda Karl Ludovik bila dopoldne ob 10. uri pri razkritju spomenika Andreju Hofru na gori Isel. Cesar, katerega je številna množica pri prihodu in odhodu pozdravljala navdušeno, odgovoril na pozdrav predsednika komiteju za napravo spomenika polkovnika Wircha: Z napravo danes razkrita spomenika so prebivalci Tirolske in Predarlske storili samo to, kar jim velevala hvaležnost napram možu, ki je v sreči in nesreči, kot junak pri zmagi in v smrtni uri samo izpolnjeval, kar je zmatral za svojo dolžnost, delujoč vedno tako, kakor mu je velevala ljubezen za cesarja in za domovino. Spomenik bo znak in jamstvo, da so kreposti dedov živi tudi v srcih unukov. Ko je cesar končal, padla je zavesa raz spomenik.

Reka 28. septembra. Pri včerajšnjih volitvah v trgovinsko zbornico zmagala navzlic vladnemu pritisku protisemitska stranka Wal-luschnigova.

Budimpešta 28. septembra. Ugronova stranka, broječa 60 mož, se je danes združila z neodvisno stranko. Frakcija Eötvösova se je sinoči posvetovala o pogojih pristopa.

London 28. septembra. „Times“ javlja, da bodo brazilski ustaši, če zmagajo, obnovili monarhijo in povzdignili na cesarski prestol princa Ludovika Avgusta Koburškega, pri brazilski mornarici zelo priljubljenega brata princa Filipa in bolgarskega princa Ferdinanda Koburškega.

Bratje Sokoli!

Danes „Jour-fixe“ „pri Ferlincu“.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tujci:

26. septembra.

Pri **Mališci**: Vitez Luschin, Ebengreuth, Wallheim, Spiegler, Marin, Mikulašek, Maunterer, Schütz, Szanverth, pl. Böck, Falschlein z Dunaja. — Dr. Maurowich, Krauss iz Reke. — Pogorelc, Walentschag iz Celja. — Frzar, Golo, Lovšin iz Ribnice. — Tassini iz Trsta. — Coda iz Beljaka. — Schog iz Gradca.

Pri **Slonu**: Kobelt, Willian, Kaindl, Klinger, Kohn z Dunaja. — Finschger iz Celovca. — Mayer iz Gradca. — Kovis iz Trsta. — Wilfan iz Pulja. — Redlich iz Ljubljane. Skali iz Prage.

Pri **južnem kolodvoru**: Schuby, König z Dunaja. — Wölfling iz Gorice.

Pri **bavarskem dvoru**: Reiner z Dunaja. — Bole iz Ljubljane.

Pri **avstrijskem cesarju**: Repitsch iz Celja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
27. sept.	7. zjutraj	738.7 mm.	8.6° C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	737.7 mm.	15.0° C	sl. vzh.	jasno	
	9. zvečer	738.5 mm.	8.4° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 10.7°, za 3.1° pod normalom.

Dunajska borza

dné 28. septembra t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 97.10	—	gld. 97.05
Srebrna renta	96.75	—	96.90
Zlata renta	119.90	—	119.95
4% kronska renta	96.60	—	96.60
Akcije narodne banke	986	—	986
Kreditne akcije	338.50	—	338
London	126.05	—	126.20
Napol.	9.99 1/2	—	10.03
C. kr. cekini	—	—	—
Nemške marke	62	—	62.05
Italijanske lire	44.70	—	—
Papirnat rubelj	1.31 1/4	—	—

Dne 27. septembra t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	146 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	195 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	— " —
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127 " 25 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	122 " 75 "
Kreditne srečke po 100 gld.	195 " —
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 " —
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	150 " 75 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	251 " —

Krasen
harmónij
s 13 spremeni, jedno leto rabljen in za izvrstnega spoznan, **proda se takoj za 200 gld.** — Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Trgovskega pomočnika

veščega slovenščine in nemščine, kakor tudi pridnega
učenca

vzprejmeta takoj v trgovino z mešanim blagom
Varlec & Umek v Brežicah. (980—2)

Za želo dec.

(332—46)

Trnkóczy-jev
Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.
Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, krepilno,
vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri
Ubaldu pl. Trnkoczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želo dec.

Dr. Friderika Lengiel-a
Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, ka-
teri teče iz breze, ako se navrta
njeno deblo, je od pamtveka
znan kot najizvrstnejše lepilo;
ako se pa ta sok po predpisu
izumitelja pripravi kemičnim po-
tom kot balzam, zadobi pa ču-
dovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž
njim obraz ali drugi deli polti,
očijo se že drugi dan ne-
znatne luskine od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in ko-
žave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podelu-
je beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo
pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečino, zajedce in
druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred **gld. 1.50.** (234—15)

Dr. Friderika Lengiel-a
BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo
nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v **Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja**
lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naro-
čila vsprejema **W. Henn, Dunaj, X.**

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi ozna-
čeni so v **srednjeevropskem času.**

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj,
čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-
Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf,
Pariz, Steyr, Linz, Budejevice, Plzenj, Marijine vare,
Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane,
Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj,
čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-
Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoldne osebni vlak v Trbiž,
Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 minut popoldne osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linz, Ischl, Bu-
dejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare,
Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via
Amstetten, Draždan, Prago, Francovih varov, Karlovih
varov, Egra, Marijinih varov, Plzujia, Budejevic, Solno-
grada, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Ischla, Ausseea,
Pariza, Genfa, Züricha, Bregenza, Inomosta, Zella am
See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzens-
feste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoldne osebni vlak z Dunaja
via Amstetten, Draždan, Prago, Francovih varov, Kar-
lovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevic,
Solnograda, Inomosta, Linca, Ljubna, Celovca, Pon-
tabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoldne osebni vlak z Dunaja,
Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla,
Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljub-
nega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.

" 2. " 05 " popoldne v Kamnik.

" 6. " 50 " zvečer v Kamnik.

" 10. " 10 " zvečer v Kamnik (ob nedeljah in
praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.

" 11. " 15 " dopoldne iz Kamnika.

" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.

" 9. " 55 " zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in
praznikih).

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani
za 2 minuti naprej. (12—209)

Priporočilo.

Niže podpisani posestnik

strižnice in barvarnice

sukna

na Kongresnem trgu št. 5

se p. n. občinstvu priporoča za vsa v njegovo
stroko spadajoča dela. Prevzema v barvanje tudi
staro obleko celo ali posamezno ter izvršuje točno
in po najnižji ceni. (857—15)

Z odličnim spoštovanjem

A. Belič

barvarija in strižnica
Kongresni trg št. 5.

Vozni red železnice Ljubljana j. k.-Kočevje.

625	1200	619	Ljubljana j. k.	810	101	846
636	1211	621	Ljubljana Dol. žel.	800	1251	836
648	1223	633	Lavrica (postajališče)	748	1239	824
655	1231	640	Škofljica	741	1232	817
708	1244	653	Šmarje-Sap.	738	1218	804
713	1253	702	Grosuplje.	719	1209	785
734	1269	718	Predol (postajališče)	702	1153	738
743	128	728	Čušperk	683	1144	729
802	137	747	Dobrépolje	638	1129	713
814	140	759	Velike Lašče	632	1113	687
831	206	816	Ortnek	605	1056	640
848	223	833	Ribnica	548	1039	623
915	250	905	Stara cerkev (postajališče)	521	1012	596
923	253	908	Kočevje	512	1003	547

Nočna doba od 6. ure zvečer do 5. ure 59 minut zjutraj označena je s podčrta-
nimi minutnimi številkami (600 — 550).

Poslovodja.

Inteligentnemu, energičnemu možu, neomadeževane pre-
teklosti, **ki zamore položiti jamčevino ali kav-
cijo v gotovem denarji**, ki je vešč slovenščini in
nemščini, in komur so znane Ljubljanske razmere, se ponuja
prilika, da si osigura **trajno** eksistenco, s tem, da pre-
vzame **službo poslovodje** s stalno plačo in postranskimi
dohodki. Ponudbe s prepisi spričeval pod „**201.191**“ poste
restante v Gradec.

(973—3)

Učne knjige

za gimnazije in ljudske šole in

vse druge šolske potrebščine

Dijaski koledar i. t. d.

(928—14)

prodaja

Anton Zagorjan

knjigotržec

v Ljubljani, v Zvezdi št. 7.